

Kaj Poulsen (S):

»Vil ministeren pålægge Sundhedsstyrelsen at etablere et samarbejde med dr. Elliot Abdey ved Washingtonuniversitetet i St. Louis for at få konstateret, hvilke sygdomme der er påført de medarbejdere ved Thule Air Base, der deltog i oprydningsarbejdet efter flyulykken i 1968?«

Begrundelse

I radioudsendelsen Kvartifem den 1. oktober d.å. fortalte dr. Abdey, at han havde forsøgt at få et samarbejde i stand med de danske sundhedsmyndigheder på baggrund af, at han havde en patient, der var blevet påført strålesyge ved arbejdet med at fjerne radioaktivt materiale efter flyulykken ved Thule Air Base. Sundhedsstyrelsen svarede ved den lejlighed dr. Abdey henholdende, og på den baggrund er et sådant samarbejde aldrig blevet etableret. Et samarbejde må også have betydning for den viden, danske sundhedsmyndigheder skal have ved eventuelle senere nukleare forureninger i Danmark.

Svar på spm. nr. S 3, 11 og 12 (13/10 86):

Indenrigsministeren (Enggaard):

Spørgsmålene har været forelagt Sundhedsstyrelsen, Statens Institut for Strålehygiejne, som har udtalt følgende, hvortil jeg kan henvise:

»Ved nedstyrtningen af det amerikanske bombefly på isen ud for Thule den 21. januar 1968 blev i det væsentligste de radioaktive stoffer plutonium-239 og tritium spredt omkring nedstyrtningsstedet. I forbindelse med oprydningsarbejdet blev vragesterne og store mængder forurenet sne m.m. emballeret i store tanke og transporteret til USA.

Under oprydningsarbejdet var der hele tiden danske helsefysikere fra Risø til stede til overvågning af kontrollen af personalet, der deltog i oprydningsarbejdet, samt af materiel og miljø. Bestråling af personalet har kun været mulig ved indtag gennem munden eller ved indånding af de nævnte radioaktive stoffer. Ydre bestråling ved ophold og arbejde i de forurenede områder har ikke været mulig, da de omtalte radioaktive stoffer ikke udsender gennemtrængende beta- eller gammastråling.

De løbende undersøgelser af personer, der arbejdede i forurenede områder, har derfor været tilrettelagt med henblik på kontrol af tilstedeværelse af ydre forurening på støvler, tøj og lignende samt på mulig indre forurening af den enkelte person (urinprøver og udstrykningsprøver fra næseslimhinderne).

Resultaterne af de gennemførte kontrolmålinger for de op til ca. 100 danskere, der deltog i arbejdet, opbevares på Forskningscenter Risø og i USA. Det var konklusionen ved arbejdets afslutning, at ingen dansker har været udsat for bestråling i betydende omfang ved arbejde i de forurenede områder.

Generelt vides, at den ioniserende stråling fra radioaktive stoffer kan medføre sundhedsskader ved at påvirke legemets celler og funktioner. Sundhedsskader inddeles almindeligt i akutte skader (strålesyge, lungeskade), sene skader (kræft og arveskader) samt fosterskader.

Akutte skader optræder kort tid efter bestråling, hvis den modtagne strålingsdosis har været større end bestemte tærskeldoser. Er dosis lavere, fremkommer de akutte skader ikke. Det kan med sikkerhed fastslås, at ingen personer som følge af oprydningsarbejdet i Thule har modtaget strålingsdoser over sådanne tærskeldoser.

Modtagelse af en strålingsdosis medfører risiko for sene skader hos den bestrålede i form af kræftsygdomme fra 5 til 50 år efter bestrålingen. En strålingsdosis vil ikke nødvendigvis føre til, at den enkelte senere rammes af disse skader. Derimod kan man for en større befolkningsgruppe beregne det forventede antal skader, som vil være langt mindre end antallet af bestrålede personer, men det er ikke muligt at sige, hvem af dem der vil blive ramt.

Denne sammenhæng er påvist at gælde for store strålingsdoser (1.000 gange et års baggrundsstråling) og benyttes som grundlag for risikovurderinger ved mindre strålingsdoser, idet risikoen for senere kræftsygdomme antages at følge størrelsen af strålingsdosis proportionalt fra de høje til lavere doser. (Et års baggrundsstråling antages på denne måde at medføre 1 ekstra kræftdødsfald pr. 100.000 bestrålede personer).

Kræftsygdomme blandt de nævnte ca. 100 danskere, som arbejdede i Thule, er derfor de eneste sygdomme, som man vil kunne